

مهاجمان و دشمنان

دشمنی به تناسب مورد، گاه عبادت و گاه گناه شمرده می شود، از این رو در قرآن هم به آن امر و هم از آن نهی شده است. خدا مؤمنان را درباره شیطان، منافقان و ملحدان به دشمنی توصیه کرده است؛ درباره شیطان فرمود: ((شیطان دشمن شماست چس او را دشمن بدانید)) (سوره فاطر، آیه ۶) درباره منافقان نیز فرمود: ((آنان دشمنی را به نهایت رسانده اند؛ از آنان بر حذر باش)) (سوره منافقون، آیه ۴)، چنان که عداوت ابراهیم با ملحدان را به عنوان الگوی دیگران ستود و فرمود: ((قطعاً در گفتار و رفتار ابراهیم و کسانی که با او بودند برای شما سرمشق نیکویی است؛ آن گاه که به قوم خود گفتند: ما از شما و آنچه به جای خدا می پرستید دوری می جوئیم و با شرک ورزیدن شما مخالفیم و میان ما و شما برای همیشه دشمنی و کینه پدید آمده است، مگر اینکه به خدای یکتا ایمان بیاورید)) (سوره ممتحنه، آیه ۴)

در مقابل، از دشمنی با اولیای الهی و مؤمنان نکوهش شده و در این باره فرموده است: ((شیطان می خواهد از طریق شراب و قمار میان شما (مؤمنان) دشمنی و کینه پدید آورد)) (سوره مائده، آیه ۹۱). محور دستورهای اسلام نفی دشمنی با بندگان خدا و ابراز محبت و مودت و مدارا با آنان است، از همین رو رسول خدا (ص) فرمود: جبرئیل (س) درباره چیزی به اندازه دشمنی کردن مردم با یکدیگر به من سفارش نکرده [و همگان را از آن برحذر داشته] است؛ همچنین فرمود: بعد از نهی از پرستش بت ها، از چیزی به اندازه دشمنی با مردم نهی نشده ام. در حدیث دیگر فرمود: جبرئیل هیچ گاه نزد من نیامد، مگر اینکه مرا موعظه کرد و پایان موعظه اش این بود که برانگیختن دشمنی مردم با یکدیگر برحذر باش، زیرا موجب آشکار شدن عیب ها و زوال عزت می گردد. لقمان حکیم نیز فرمود: حتی یک دشمن برای خود برنگزین که یک دشمن نیز بسیار است.

اقسام دشمن

مطالب مربوط به دشمنان، به دو صورت دشمن شخص و دشمن مکتب (دین) دسته بندی شده اند که برخورد با هر یک به گونه ای است.

۱. دشمن شخص
۲. دشمن مکتب (دینی)

مفاتیح الحیاة از عبدالله جوادی آملی

معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده فناوری های نوین پزشکی